

مداخلات شناختی رفتاری در مدارس

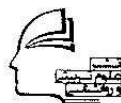
تلفیق نظریه و تحقیق در عمل

ویراستاران:

رزماری فلانگان، کوری آلن، اوالوین

مترجمان:

ساناز عزیز محمدی، دکتر سید محمود میرزمانی بافقی، مریم خوشن، مرینا افقی

نشر علوم تربیتی
و روانشناسی

نوان و نام پدیدآور: مداخلات شناختی رفتاری در مدارس (تلفیق نظریه و پژوهش با عمل) / تألیف [صحیح: ویراستاران] روزمیری فلائنگان، کوری آلن، اوا لوین؛ مترجمان ساناز عزیزمحمدی ... [و دیگران].
مشخصات نشر: تهران: انتشارات علوم تربیتی و روانشناسی، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۵۶۸ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۱۸۱-۷-۷

وضعیت فهرست نویسی: فنی

یادداشت: عنوان اصلی: COGNITIVE AND BEHAVIORAL INTERVENTIONS IN THE SCHOOLS: INTEGRATING THEORY AND RESEARCH INTO PRACTICE, [۲۰۱۵].

یادداشت: مترجمان ساناز عزیزمحمدی، سید محمود میرزمانی بافقی، مریم خواستار، فریبا لطفی.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: یادگیری شناختی

موضوع: COGNITIVE LEARNING

موضوع: رفتار -- تغییر و تعدیل

موضوع: BEHAVIOR MODIFICATION

موضوع: یادگیری -- روانشناسی

موضوع: LEARNING, PSYCHOLOGY OF

شناسه افزوده: فلائنگان، روزمیری، ویراستار

شناسه افزوده: FLANAGAN, ROSEMARY

شناسه افزوده: آلن، کوری، ویراستار

شناسه افزوده: ALLEN, KORRIE

شناسه افزوده: لوین، اوا، ویراستار

شناسه افزوده: LEVINE, EVA (PSYCHOLOGIST)

شناسه افزوده: عزیزمحمدی، ساناز، ۱۳۶۴، مترجم

رده ی کتب: ۱۳۹۶ م/۳/۱۵۹۰ LB

بندی: ۳۷۱/۳

شماره ی بشناسی ملی: ۵۰۶۷۵۰۶

مداخلات شناختی رفتاری در مدارس تلفیق نظریه و تحقیق در عمل

ویراستاران:

روزمیری فلائنگان

کوری آلن

اوا لوین

مترجمان:

ساناز عزیزمحمدی

دکتر سید محمود میرزمانی بافقی

مریم خواستار

فریبا لطفی

صفحه آرا: یاسر عزآباد

طراح جلد: فرود عباسی

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۷

چاپ: مهرگان

شابک: ۹۷۸.۶۰۰.۹۷۱۸۱.۷.۷

هفتاد هزار تومان

نشانی: تهران، خیابان آزادی، خیابان خوش شمالی، پلاک ۹، طبقه ۱، واحد ۵

تلفن: ۰۹۲۱۳۲۵۲۸۵۸. ۶۶۴۳۳۱۳۱

ایمیل: cspublication@gmail.com

فهرست ...

۹	پیش‌گفتار مولف
۱۳	پیش‌گفتار مترجم
۱۷	بخش اول: طراحی مداخله
۱۹	فصل اول: آینده همین اکنون است - ارزش‌های عمل‌محور و فعالیت‌های روانشناسی
۴۱	فصل دوم: ارزیابی رفتار در مدرسه
۸۷	بخش دوم: اختلالات کودکی
۸۹	فصل سوم: اضطراب در کودکان و نوجوانان: ارزیابی، درمان و ارائه خدمات مدرسه‌محور
۱۲۵	فصل چهارم: تروما، استرس پس از سانحه و ترومای ثانویه در کودکان و نوجوانان
۱۵۷	فصل پنجم: افسردگی
۱۸۷	فصل ششم: رفتار درمانی فراتشخیصی برای اضطراب و افسردگی در مدرسه
۲۱۷	فصل هفتم: اختلال وسواس فکری-عملی
۲۴۹	فصل هشتم: اختلال نقص توجه/پیش‌فعالی: استفاده از ابزار سنجش و مداخلات: واحد‌محور ۲۴۹
۲۸۵	فصل نهم: اختلالات برون‌سازی: ارزیابی، درمان و مداخلات مدرسه‌محور
۳۲۳	فصل دهم: کاربرد CBT در اختلالات طیف اوتیسم/اختلالات رشدی فراگیر در مدرسه
۳۵۳	فصل یازدهم: اختلالات دفعی دوره کودکی
۳۸۹	بخش سوم: مداخلات: جعبه‌ابزار موردنیاز درمانگر
۳۹۱	فصل دوازدهم: مداخلات شناختی
۴۳۳	فصل سیزدهم: مداخلات شناختی و رفتاری
۴۸۹	فصل چهاردهم: انتقال درمان‌های شناختی-رفتاری به محیط مدرسه
۵۱۹	فصل پانزدهم: مرور مسائل حرفه‌ای درمان شناختی - رفتاری برای روان‌شناسان مدرسه
۵۴۳	فصل شانزدهم: درمان شناختی-رفتاری فناوری‌محور در مدرسه

پیش‌گفتار مولف

مداخلات شناختی-رفتاری در مدارس، حاصل انبوه آموزش‌ها و تجربیات ما در زمینه روانشناسی بالینی و روانشناسی مدرسه است. اگرچه همه ما روانشناسان به شکل مشابهی آموزش دیده‌ایم اما هر کدام از ما مسیر متفاوتی را دنبال می‌کنیم به‌طوری‌که برخی در محیط‌های دانشگاهی، برخی در مدارس عده‌ای به‌صورت مستقل و عده‌ای نیز در مراکز سلامت روانی کودکان کار می‌کنیم. ما تیمییم روش‌های شناختی و رفتاری را برای کودکانی با عملکرد بالا که در یک یا دو حوزه نیاز به کمک داشتند، کودکانی که با عملکرد پایین و مشکلات مزمن‌تر و در نهایت، کودکانی که دارای مشکلات روانی شدید و مزمنی بودند با موفقیت به کار گیریم. هدف ما از طراحی این کتاب کمک به روانشناسان بالینی و روانشناسان مدارس است تا بتوانند با مراجعین گوناگون که مشکلات مشابهی دارند کار کنند.

میزان آموزش‌هایی که روانشناسان مدارس دریافت می‌کنند بسته به آن‌که از کدام یک از مداخلات رفتاری-شناختی استفاده می‌کنند، با یکدیگر متفاوت است. دلایل زیادی برای این تفاوت وجود دارد. مهم‌ترین دلیل این است که چون روانشناسان مدرسه می‌توانند هم در سطح تخصصی (گواهی) و هم در سطح دکتری آموزش ببینند، از نظر میزان آموزش‌های بالینی که دریافت می‌کنند و طیف حوزه‌های کاری که مورد نظارت قرار می‌گیرند بسیار با یکدیگر تفاوت دارند. درحالی‌که کسانی که در سطح کارشناس آموزش دیده‌اند، معمولاً مداخلات شناختی و رفتاری را آموزش می‌بینند، برنامه‌هایی که برای

گرفتن پروانه آموزش داده می‌شوند بر حوزه‌های ارزیابی روانی - آموزشی (ارزیابی‌های اجتماعی، هیجانی)، مشاوره مدرسه، مداخلات آکادمیک، اختلالات دوران کودکی، نظریه‌های یادگیری، مشاوره، طراحی پژوهش و روان‌سنجی تأکید بیشتری دارند؛ اما کسانی که در سطح دکتری آموزش دیده‌اند، بیشتر در مورد مداخلات شناختی و رفتاری آموزش می‌بینند و این فرصت را دارند که به‌عنوان کارورز در مراکز ویژه با کودکان دارای مشکلات پیچیده‌تر و سخت‌تر کار کنند.

روانشناسان مدرسه در طیف گسترده‌ای عمل می‌کنند: از اجرای آزمون و بررسی تناسب یادگیری و نیازهای اجتماعی - هیجانی کودک با خدمات ارائه‌شده در سیستم آموزش ویژه گرفته تا سرار دادن در نقش مجری مداخلات مختلفی که فضای بیشتری برای اجرای پروتکل‌های آموزش دیده در اختیار آن‌ها قرار می‌دهد. روانشناسانی که بیشتر به کارهای آزمونگری مشغول هستند تا زمان کمتری برای مداخلات بالینی فردی و گروهی خواهند داشت. با توجه به کمبود رافرن تعداد کلینیک‌های بیمارستانی، به نیازهای کودکان ناتوان در محل خود پاسخ داده می‌شود. بنابراین، در مدارس دولتی شاهد کودکانی هستیم که نیازهای روان‌شناختی و روانی آن‌ها تأمین نمی‌شود. همان‌طور که سیستم‌های بهداشت روانی و جریان سرمایه‌گذاری در آن‌ها به‌طور مداوم تغییر می‌کند، نقش و عملکرد روانشناسان مدارس نیز در حال تغییر و تکامل است. باید ذکر کرد که روانشناسان مدارس در فهرست تأمین‌کنندگانی هستند که در قانون مراقبت طولانی‌مدت به‌صرفه از آن‌ها یاد شده است. ما معتقدیم که روانشناسان مدارس، موقعیت بهتری برای فردی دارند و می‌توانند حمایت‌های مورد نیاز بهداشت روانی را در این محیط ارائه دهند. این روانشناسان در عمق آموزش خود نیز منحصربه‌فرد هستند زیرا به دلیل موقعیتی که دارند می‌توانند خدمات گسترده‌ای به دانش‌آموزان ارائه دهند؛ اما متأسفانه، در اغلب اوقات از مهارت‌ها و دانش آن‌ها استفاده نمی‌شود.

در واقع، روانشناسان مدارس اغلب با مشکلات کودکان و خانواده‌ها فقط به‌صورت

نظری برخورد کنند. مدرسه یکی از متنوع‌ترین موقعیت‌ها برای اجرای درمان است و روانشناس مدرسه اولین متخصصی است که با کودک و خانواده‌ای که به کمک نیاز دارد، ارتباط برقرار می‌کند. توانایی برقراری ارتباط در چنین گستره‌ای مستلزم داشتن دانش و مهارت‌های قابل توجهی است. این کتاب منبعی است که می‌تواند به‌عنوان راهنمای عملی روانشناسان مدرسه به کار برده شود زیرا تحقیقات نیز از طراحی و اجرای مداخلات شناختی-رفتاری در مدارس حمایت می‌کنند. در این کتاب تکنیک‌ها و راهکارهای مختلفی برای ارائه خدمات به کودکان، والدین، معلمان و سایر متخصصان مدرسه ارائه می‌شود.

اگرچه کتاب ارزش زیادی هستند که پکیج‌های درمانی مهم، معتبر و حمایت‌شده تجربی را معرفی کرده‌اند اما ما در این کتاب تکنیک‌ها و راهکارهایی را شرح می‌دهیم که روانشناسان مدرسه می‌توانند از آنها به صورت منحصر به فرد و متناسب با نیازهای هر دانش‌آموز اجرا کنند. ما اذعان داریم که ارائه مستقیم خدمات بالینی به کودکان مبتلا به مشکلات سلامت روانی در حیطه روانشناسان مدرسه نیست؛ اما روانشناس مدرسه نقش کلیدی در طرح‌ریزی برنامه درمانی مناسب و شناسایی منابع ارجاعی دارد. دانشی که در این کتاب ارائه می‌شود برای روانشناسانی که نیازمند دانش آموزان را به مراکز بالینی بیرون از مدرسه ارجاع دهند مفید خواهد بود.

کار در موقعیت‌های مدرسه با کار در موقعیت‌های بالینی و آکادمیک تفاوت آشکاری دارد؛ بنابراین، اگر روانشناس مدرسه از اصول اصلی درمان مطلع باشد می‌تواند آن‌ها را در مداخلات جای دهد به گونه‌ای که با حفظ یکپارچگی درمان آن‌ها را در محیط مدرسه اجرا کند. علاوه بر این، باید در زمینه قابلیت انتقال این مداخلات به محیط آموزشی و ارزیابی اثربخشی و پایایی آن‌ها پژوهش‌های بیشتری به عمل آید. روانشناسان مدرسه که دانش خوبی راجع به مداخلات رفتاری و شناختی دارند می‌توانند همکاران خوبی برای پژوهشگرانی باشند که سعی دارند در مدارس آزمایشات بالینی انجام دهند. هرچند روانشناسان بالینی در زمینه کار با بیماران سرپایی، آموزش‌های خوبی می‌بینند اما کمتر پیش می‌آید که به این روانشناسان در زمینه کار با دانش‌آموزان در مدرسه آموزش

ارائه شود. این نسخه شامل جنبه‌های ورود مداخلات بالینی در سیستم مدرسه است. هدف از نگارش این کتاب در وهله اول کمک به روانشناسان مدرسه و سپس، کمک به تمام متخصصینی است که به صورت مستقل در حوزه کودک و نوجوان فعالیت می‌کنند. امیدواریم این کتاب برای خوانندگان مفید باشد.

www.ketab.ir